

Lwgda Gyoengqde Ronghsagsag

他们眼里的光

□ Linz Hungz Sij Vangz Gyanghmyauz Hoiz

林虹 著 王江苗 译

Doenghbaez dou daengz Majvoh mbanj Yauzcuz bae yawj dieg caz Banz Saumingz doengh bi de ndaem haenx, daeglwg de caeuq dou gangj daengz gij saeh daxboh de bihaenx bae Baekging.

“1957 nienz, daxboh gou daiqlingx vunzmbanj ndaem caz. Mbawcaz demsou, ndaej bingzbaenz daengx guek lauzmoz, yaek bae Baekging camgya aenhoih biujcieng lauzmoz. Daxboh gou gikdoengh raixcaix, naemj daengz yaek dawz gij caz swheij ndaem haenx daiq bae Baekging hawj daihgycimz, baenzneix, de rap rap mbawcaz ndeu, daj Byayauzsanh byaij daengz gwnz haw, caiq naengh ci bae Baekging. Haihoih seiz, Mauzcusiz yaek ciepraen daibyauj, daxboh gou sij sawsinh cingj, baenz caet boux daibyauj ndaej ciepraen ndawde boux ndeu. Lwnz daengz daxboh gou seiz, de ndwn youq bakdou gaenjcieng dangqmaz, Mauz cajsiz caenciet coh de vadfwngz, heuh de hauej ndaw ranzhaihoih bae. Mauz cajsiz gaem fwngz daxboh gou, cam de dwg daj gizlawz daeuj, guh gijmaz hong. Daxboh gou naeuz, gou dwg Banz Saumingz, vunz Gvangsiah Huyen (seizneix Hocouh Si Bingzgvei Gih) Sahdenz Cin mbanj Yauzcuz, dwg boux ndaem caz. Mauz cajsiz riuho, haenh daxboh gou guh ndaej ndei, heuh de baema le daiqlingx gyoengq beixnuengx Yauzcuz ndaem ndei gocaz, bimoq caiq daeuj Baekging. Lih mbouj daengz, bi daihngaih, daxboh gou aenvih guh linzyez dajndaem miz goenglauz, caiq ndaej bingzbaenz daengx guek lauzmoz, bae Baekging haihoih, youh raen Mauz cajsiz lo.”

“Daxboh mwngz maenhndei raixcaix ha, mbouj rox Mauz cajsiz gwn gvaq gij caz daxboh mwngz daiq bae gvaq caengz?” Gou siengj rox doeklaeng dwg baenzlawz yiengh.

“Caengz dingqnyi daxboh gou naeuz, lauheiq daxboh gou ngeix mbouj daengz ndaej daengz Mauz cajsiz ciepraen, gij caz de aiq deng faen bae liux lo.”

Caemh dwg, byawz ngeix ndaej daengz boux vunzmbanj youq mbanj Yauzcuz ndaem caz ndeu ndaej bae Baekging haihoih song baez, ndaej daengz Mauz cajsiz ciepraen ne? Dou yawj mbawcaz daengx bya heuswdswd, lumj aenhaij saekheu ndeu. Gij caz bi de Banz Saumingz daiqlingx vunzmbanj ndaem haenx, seizneix vunzmbanj lij ndaem, caemhcai gaeng baenz gij canjnieb ndaw mbanj duetgungz bienqfouq ndawde aen ndeu.

“Dou swheij ndaem caz, hix bae mbaet caz ndaw bya.” Gobanz naeuz, gou au di cazndaem ndaw bya hawj sou cimz baez ndeu. Gou fanjying gvaqdaej, daj ndaw daeh gaem gaem caz ndeu, yawj gij caz ndaw angjfwngz, gaeng deng loemh dwk ndaemndat, baez yawj couh rox dwg caz ndei. Gobanz cuengq mbawcaz roengz ndaw cenj bae. “Cenj daih’ it swiq caz, cenj daihngaih menh gwn, bingzciengz cenj daihngaih feihdauh mbouj beij cenj daihsam, cenj daihsam, cenj daihseiq cei ndei gwn, cungj caz neix gig naih cimq.” Gobanz doq ndingq raemxgoenj doq gwn. Lih mbouj daengz Gobanz rox

之前我们到马窝瑶族村去看盘少明当年种的茶叶地，他的儿子和我们说起了他父亲当年进京的事。

“1957年，我父亲带领村民种茶，茶叶增收，被评为全国劳模，要去北京开劳模表彰会。我父亲很激动，想着要把自己种的茶拿到北京去给大家尝尝，于是，他挑着一担茶叶，从瑶山走到镇上，再坐车去北京。开会期间，毛主席要接见代表，我父亲写了申请书，成为七个被接见代表之一。轮到我父亲时，他站在门口很紧张，毛主席亲切地向他招手，叫他进会议室。毛主席握着我父亲的手，问他是哪里的，做什么的。我父亲说，我是广西贺县（今贺州市平桂区）沙田镇瑶族村的盘少明，种茶叶的。毛主席笑呵呵的，称赞我父亲做得好，叫他回去带领瑶族同胞把茶叶种好，明年再到北京来。没想到，第二年，我父亲因为在林业种植有贡献，再次被评为全国劳模，进京开会，又见到了毛主席。”

“您父亲很优秀啊，不知道毛主席有没有喝您父亲带去的茶？”我想知道这个结果。

“没听我父亲说，估计我父亲没想到会得到毛主席的接见，他的茶叶可能都分完了。”

也是，谁能想到一个瑶族村种茶的村民会两次到北京开会，得到毛主席的接见呢？我们看着满山青翠的茶叶，像绿色的海洋。当年盘少明带领村民种的茶，现在村民还在种，而且已经成了村里脱贫致富的产业之一。

“我们自己种有茶，也去摘野生茶。”盘大哥说，我拿点野生黑茶给你们尝尝。我回过种，从布袋里抓了一把，看着掌心里的茶，已经被熏得颜色深黑，一看就是好茶。盘大哥把茶叶放杯里。“第一杯洗茶，第二杯才喝，通常第二杯的味道不如第三杯，第三、第四杯最好喝，这种茶非常耐泡。”盘大哥边倒开水边说。想不到盘大哥这么懂茶。我拿起一杯，还未喝，就已经闻到茶香了。喝一口，味道醇香，口舌生津，有点回甘。野生茶，就是不一样。

我问盘大哥养茶的收入，他笑呵呵的，养一件茶三十元，他这有差不多一千件。我算了下，如果养一年，有三万多，养两年，有六万多，养三年，就九万多。

“收入很不错啊。”我伸出拇指点赞他。

“确实，我们就靠种茶、养茶、竹编、种姜、种杉树等脱贫的，现在生活越来越好了。”盘大哥的幸福感是油然而生的。他的眼里自始至终都洋溢着一种光亮，那是内心富足自信的体现，也是他健谈的底气所在。

这种光亮让光线不是很明亮的土屋有了生气。

“这些养茶钱，我准备拿来装修房子。易地搬迁，政府安排了一套一百四十平方米、四房两厅的搬迁房，想不到，我这辈子还能在城里有套房子，像做梦一样。”盘大哥感叹道。

“哇，真好，这么宽。那你们在城里有房子，这里的房子不拆吗？”

“因为我们的土屋用来养茶，所以不用拆。”

“在大冲瑶寨，还有十一户这样的土屋，因为养茶需要土屋，所以这些房子都保留下来。还有木屋，这些房子在六个瑶族村中，仅有大冲是保存最好的，以后我们做旅游开发，也是一种瑶族风情特色。”驻村第一书记小刘在一旁补充。

“因为土屋冬暖夏凉，适合养茶。”盘大哥答着。

“而且养茶也不需要什么成本，你们烧好火塘，把茶放到木楼养，就可以去做别的活了。”我看着竹篓说。

“是的，周老黑把我们种的茶收回公司，在狮东村的黑茶扶贫车间，工人把茶按斤称好，放进我们编织的竹篓，再返回给我们养茶。茶叶钱、竹篓钱、养茶钱，这些都是收入。”盘大哥脸上漾着笑意。

baenzneix lai. Gou gaem cenj ndeu hwnjdaej, lij caengz gwn, couh nyouq daengz heiq caz rang. Gwn gaemz ndeu, heiq rangfwtfwt, bak linx nyinhswdswd, miz di gamdiemz. Caz ndaw bya, couh mbouj doxdoengz.

Gou cam Gobanz ciengx caz ndaej geijlai cienz, de riuhehe, ciengx gienh caz ndeu samcib maenz, de gizneix miz ca mbouj lai cien gienh. Gou suenq baez ndeu, danghnaeuz ciengx bi ndeu, miz sam fanh lai, ciengx song bi, miz roek fanh lai, ciengx sam bi, couh gouj fanh lai.

“Souhauej mbouj noix ha.” Gou iet lwg-fwngzmeh haenh de.

“Caen dahraix, dou couh baengh ndaem caz, ciengx caz, san duk, ndaem hing, ndaem faexsamog doengh gijneix daeuj duetgungz, seizneix gwndaenj yied daeuj yied ndei lo.” Gobanz gag swyenz roxnyinh daengz vuenyungz. Lwgda de itcig cungj ronghsagsag, haenx dwg rimhoz ndawsim gagsaenq yienh okdaej, hix dwg vihmaz de baenzneix rox gangj.

Cungj ronghgywg neix hawj aen ranznamehuk mbouj gaeuq gvengq neix hoengh hwnjdaej.

“Gij ngaenz ciengx caz neix, gou dajsuenq au daeuj dajcang ranz. Senjdieg buenranz, cwngfuj hawj dauq ranz buensenj ndeu bak seiqcib bingzfanghmij, seiq aen rug song aen ding, ngeix mbouj daengz, ciuhvunz gou lij ndaej youq ndaw singz miz dauq ranz ndeu, lumj fangzhwnz nei.” Gobanz danqheiq naeuz.

“Va, caen ndei, baenzneix gvangq. Yienghneix sou youq ndaw singz miz ranz lo, aen ranz gizneix mbouj cek bae bw?”

“Aenvih ranznamehuk dou au daeuj ciengx caz, ndigah mbouj yungh cek law.”

“Youq Dacung Mbanjyauz, lij miz cib’ it aen ranznamehuk baenzneix, aenvih ciengx caz au yungh ranznamehuk, ndigah doengh aen ranz neix cungj ce roengzdaej. Lij miz ranz faex, doengh gij ranz neix youq roek aen mbanj Yauzcuz ndawde, dandan miz Dacung ce ndaej cei ndei, baezlaeng raeuz guh lijyouz haifat, hix dwg cungj fungcingz daegsaek Yauzcuz.” Capmbanj daih’ it suhgi Siuj-liuz youq henz bouj naeuz.

“Aenvih ranznamehuk seizdoeng raeuj seizzah liengz, hab ciengx caz.” Gobanz han naeuz.

“Caemhcai ciengx caz hix mbouj au gijmaz cienzgoek, sou coemh ndei gumzfeiz, cuengq caz youq ndaw laeuzfaex ciengx, couh ndaej bae guh gij hong wnq lo.” Gou yawj aen’ gyoi naeuz.

“Dwg bw, Couh Laujhwz dawz gij caz dou ndaem haenx sou dauq gunghsw, youq aen cehgenh banggunz cazndaem Swhdungh Cunh, vunzhong ciuq gaen caengh ndei caz, cuengq roengz ndaw gyoi raeuz san bae, caiq fanj dauq hawj dou ciengx caz. Ngaenz caz, ngaenz aen’ gyoi, ngaenz ciengx caz, doengh gijneix cungj dwg souhauej.” Gobanz riunyumnyum.